

OULU 105

1000 00 6068

Kohteen nimi: Palokangas

Määrittely ja mj-luokka: a) Kivikkokuoppia. II.
b) Maakuoppia. II.

Peruskartta: 3422 06 OULUJOKI

Koordinaatit: a) p = 7218 403, i = 3437 295, z = n. 40
b) p = 7218 451, i = 3437 378, z = n. 35

Kylä ja alue: 1) Oulunsuu, Palokangas
2) Korpi, Palokangas

Tila: 1) 13:160, 13:181 ja 2) 13:12 (peruskartta 1989)

Omistaja :

Kohde sijaitsee Oulun tuomiokirkosta n. 10 km koilliseen Kuusamontien kaakkoispuolella Kiimingin rajasta puolisen kilometriä etelään. Palokangas on itä-länsisuuntainen, noin kilometrin pituinen ja puolen kilometrin levyinen moreenikangas, jonka laitamat ovat n. 30 – 32,5 m ja laki noin 40 m korkeudella y.m.p.

Palokankaan laen itäpäässä on kivikkoisen lakialueen korkein kohta. Se koostuu pienehköstä aluskasvillisuuden ja puuston peittämästä harjannemaisesta luonnonrakasta, jonka kivet ovat pienempiä kuin muualla kankaan laella. Kohdasta a) tavattiin kaksi selvää, lähinnä kivikko- tai rakkakuopaksi luettavaa rakennetta sekä joitakin epämääräisempiä jälkiä kaikkiaan n. 50 metrin matkalla harjanteen selän suunnassa:

1) osin vallin ympäröimä kivikkokuoppa, jonka kokonaishalkaisija on n. 4 metriä. Vallin korkeus pohjois-itäpuolella, loivan alarinteen puolella, on 30 – 40 cm, muualla valli on heikosti havaittavissa. Keskuskuopan halkaisija on n. 1,5 metriä ja syvyys 40 – 50 cm. Pääosin sammalen peittämät kivet ovat pienehköjä nostannaisia. Rakenne on palstan kulmassa olevasta rajapyykistä kymmenisen metriä lounaaseen, kohdassa 7218 400 / 3437 296 (~6 m, Garmin eTrex Legend). Tästä n. 5 metriä itään on

2) Kivikkokuoppa, jonka kokonaishalkaisija on n. 3,5 metriä. Kuopan reunoilla ei varsinaista vallia. Rakenne erottuu edellistä heikommin ja on osin kasvillisuuden katveessa. Tästä n. 15 metriä itään on

3?) Mahdollisesti luontainen kiveys, joka kohoaa ympäröivästä maastosta vain hieman. Paljasta pienikivistä rakkaa harjanteen suunnassa noin 8 metriä pitkälti ja 3 – 4 metriä leveästi. Harjanteen lakitasanteen keskellä polun vieressä, sen pohjoispuolella. Kiveyksen suunta noin NE – SW. Lounaispää hyvin epämääräinen, koillispää rajautuu selvimmin. Kivikossa erottuu ainakin kolme pientä kohtaa, joita on kaiveltu. Kivikon lounaispuolella on pieni kuopanne, jossa kasvaa kuusi. Tästä noin 25-30 metriä harjanteen suunnassa koilliseen on rakan pää, joka vaikutti osin muokatulta. Tästä n. 10 m on

4) Kivipohjainen kuoppa, jonka ala n. 1,2 x 0,8 m ja syvyys 15 – 20 cm. Kuoppa on jo rinteessä, noin kohdassa 7218 397/3437 358.

Kankaan laen itäpään pohjoispuolelta, aivan tilojen 13:12 ja 7:28 rajan tuntumasta ensin mainitun puolelta tavattiin yksittäinen maakuoppa (kohta b). Rajaa kulkevan polun eteläpuolella on jokseenkin itä-länsisuuntainen kuoppa, jonka pituus on n. 2,5 metriä ja leveys n. 1 metri. Syvyyttä kuopalla on 40 – 50 cm. Kuopan laatua ei pystytty tarkemmin määrittämään. Siinä oli kuitenkin havaittavissa selvä huuhtoutumiskerros, joten aivan nuoresta kuopasta ei ole kyse. Kuopan ympäriltä ei tavattu muita muinaisjännökseksi tulkittavia kuoppia, vaikka alueella olikin useita

pieniä kuopanteita, etenkin kuvatun kuopan luota mäelle nousevan polun varrella. Myöskään mitään merkkejä asuinpaikasta ei onnistuttu löytämään.

Mainittakoon vielä hieman vastaavanlainen kuoppa edellisestä n. 200 m pohjoiseen Palokankaalle pohjoisesta johtavan polun länsipuolella kohdassa 7218 643 / 3437 332. Siihen tehdyssä lapionpistossa erottui hyvin heikko huuhtoutumiskerros. Lisäksi sen lähetyvillä oli toinenkin kuoppa, joka suhteellisen nuori sekin. Nähdäkseni näissä ei ole kyse esihistoriallisista muinaisjäännöksistä.

Kohde tarkastettu 11.5.2006 Korvenkylän kaava-alueen tarkastuksen yhteydessä.

Aiemmat tutkimukset: -

Diat (Pohjois-Pohjanmaan museon kuva-arkisto):

- di 6938:1 Oulu 105 Palokangas, läntisempi rakkakuoppa lännestä.
- di 6938:2 Oulu 105 Palokangas, läntisempi rakkakuoppa lännestä.
- di 6938:3 Oulu 105 Palokangas, yleiskuva lounaasta.
- di 6938:4 Oulu 105 Palokangas, harjanteen röykkiömäinen/luontainen? rakkakiveys lounaasta.
- di 6938:5 Oulu 105 Palokangas, maakuoppa rajaa kulkevan polun varrella, rakan laki taustalla, pohjoisesta.

Kartta: Peruskarttaote 3422 06 OULUJOKI, p. 1989.

Oulussa 22.8.2006

Mika Sarkkinen
tutkija, PPM

OULU 105 Palokangas

PK 3422 06 OULUJOKI